

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

نشست کارشناسی؛ با حضور جناب آقای دکتر میرطاهر

تقابل روسیه و آمریکا در زمینه پیمان های تسلیحاتی و استراتژیک

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: فرشته مقدم

1	مقدمه (طرح مساله)
3	INF چیست؟
4	مراحل اجرای سامانه های ضد موشکی
4	موارد نقض پیمان INF از منظر روس ها
4	تحولات نقض پیمان INF
4	واکنش روس ها
5	تبعات مرگ پیمان INF
6	تلاش برای بالا بردن توان قدرت افکنی
6	موضع چین
6	پیمان استارت
7	محدودیت پیمان استارت
7	جمع بندی

■ مقدمه (طرح مساله)

موضوع مورد بحث در واقع تاثیرات رویکرد ترامپ در زمینه خروج از پیمان‌های بین‌المللی بویژه پیمان‌های کنترل تسلیحات و تأثیری که این مسئله بر روابط دو جانبه آمریکا و روسیه به عنوان دو قدرت رقیب هسته‌ای و همچنین بر صلح و ثبات جهانی دارد، است. ترامپ از 20 ژانویه 2017 که وارد کاخ سفید شد، مجموعه اقداماتی را در عرصه داخلی و جهانی انجام داده که واژه "نامتعارف" برای آن مناسب خواهد بود. ترامپ در عرصه داخلی و سیاست خارجی اقداماتی را انجام داده و می‌دهد که کاملاً بر خلاف اقدامات باراک اوباما می‌باشد.

مصداق‌ها در عرصه داخلی

- مخالفت شدید ترامپ با طرح "اوباما کر" طرح بهداشتی اوباما که هزینه‌های حدود دو تریلیارد دلاری برای آن تخمین زده شده بود.
- مخالفت‌های شدید و اقدامات عملی ترامپ با مسئله مهاجرت و طرح‌های مهاجرتی اوباما، مانند طرح "داکا" (اجازه امکان و اقامت فرزندان مهاجرین غیرقانونی در آمریکا) که ترامپ آن را معلق کرده است.

- احداث دیوار مرزی در مرز مکزیک

مصداق‌ها در عرصه خارجی

به نظر می‌آید یکی از مهم‌ترین جنبه‌های سیاست خارجی ترامپ علاوه بر تأکید بر استفاده از قدرت سخت (قدرت نظامی) و قدرت نیمه سخت (قدرت اقتصادی در قالب تحریمها) بحث رویکرد خروج از تمامی توافقات و پیمان‌های بین‌المللی است.

به نقل از ریچارد هاوز، رئیس شورای روابط خارجی آمریکا: «سیاست خارجی ترامپ بر مبنای دکترین خروج از سازمان‌ها و توافقات بین‌المللی استوار است».

این رویکرد ترامپ مبتنی است بر یکسری مبانی نظری غیر اعلامی. لیکن آن چیزی که در بطن سیاست‌های ترامپ در عرصه سیاست خارجی برجسته می‌باشد، بحث یکجانبه‌گرایی و اعمال زور در عرصه سیاست خارجی به منظور پیشبرد اهداف آمریکا مدنظر ترامپ، است. از دیدگاه ترامپ آمریکا از؛ اختیار، صلاحیت و اقتدار لازم برای مداخله در همه مسائل بین‌المللی و منطقه‌ای در راستای اهداف خود و شرکایش برخوردار است. در واقع آمریکا خود را در نقش یک پلیس جهانی تصور می‌کند که جهان باید بر مبنای محور اهداف و منافع آمریکا بچرخد و در این راستا لحن ترامپ نسبت به دیگر کشورها حتی نسبت به شرکای خود یک "لحن آمرانه" است و نه توصیه‌ای.

مصداق: قبل از سفر ترامپ به بریتانیا وی صراحتاً اعلام کرد که آقای بوریس جانسون نامزد مناسبی برای تصدی پست نخست‌وزیری انگلیس است، که البته باعث موضع‌گیری شدید جرمی کوربین رهبر حزب کارگر و بحث مداخله ترامپ در امور داخلی انگلیس شد. اما نکته مهم تر این است که ترامپ در مورد مسئله برگزیت و نحوه برخورد لندن با برگزیت هم دستور می‌دهد. یعنی اولاً می‌گوید همه کشورها بمانند بریتانیا باید از اتحادیه اروپا در راستای منافع ملی خود خارج شوند. ثانیاً به مقامات بریتانیایی دستور می‌دهد که شما بایستی حتی بدون توافق از اتحادیه اروپا خارج شوید و اگر اتحادیه اروپا بر شروط خود اصرار کند، حتی تاکید کرده که

بریتانیا نباید غرامتی که حدود 60 میلیارد یورو (حدود 35 میلیارد پوند) است را به اتحادیه اروپا پرداخت کند. حقیقت این است که ترامپ حتی در مسایل بسیار جزئی در کشور دیگر به نحو دستوری وارد عمل می‌شود. این واقعاً با رویکرد روسای جمهوری قبلی ایالت متحده خیلی متفاوت است. یعنی می‌توان گفت ترامپ در نوع خود یک نمونه منحصر بفرد است که تاکنون در مقام و جایگاه ریاست جمهوری آمریکا بی‌سابقه بوده است.

لیکن مسئله و موضوع اصلی بحث رویکرد ترامپ است که به جنبه‌های امنیتی، و نظامی و تسلیحاتی در عرصه بین‌المللی مربوط می‌شود. دکترین خروج از توافقات و پیمان‌های بین‌المللی تا کنون عرصه‌های بسیار متفاوت و متنوعی را در بر گرفته است که در یک تقسیم‌بندی می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

1- **خروج از توافقات سیاسی؛** خروج از توافق تسلیحاتی برجام که تبعات بسیار مهمی را در منطقه و نظام بین‌المللی گذاشته است.

2- **خروج از توافقات آب و هوایی؛** که مهمترین آن خروج از توافقات آب و هوایی پاریس است.

3- **خروج از توافقات تجاری؛** مهمترین آن همان اوایل سال 2017 رخ داد، خروج از توافق تجارت آزاد دو سوی اقیانوس آرام TPP¹، که فوق‌العاده مهم هم بود، متأسفانه کمتر در محافل سیاسی ایران به آن پرداخته شد. اما تبعات بسیار مهمی بر وضعیت آینده تجارت و روابط تجاری آمریکا با شرق آسیا گذاشته و خواهد داشت.

4- **خروج از سازمانها و نهادهای بین‌المللی؛** خروج از یونسکو، خروج از شورای حقوق بشر سازمان ملل، خروج از آنروا (نهاد کاریبی و اشتغال پناهجویان فلسطینی)

5- **خروج از توافقات تسلیحاتی؛** آن چیزی که اینجا مطمح نظر است، خروج آمریکا از توافقات تسلیحاتی است. این خروج در واقع 20 اکتبر 2018 کلید خورد، ترامپ اعلام کرد که آمریکا از پیمان نیروهای هسته‌ای میانبرد INF خارج خواهد شد.

نکته: متأسفانه در ادبیات سیاسی و رسانه، نام این پیمان همواره به غلط پیمان منع موشک‌های میانبرد نوشته می‌شود، در حالیکه عنوان صحیح آن پیمان نیروهای هسته‌ای میانبرد، است.

نکته: موشک‌های فراصوت هایپرسونیک را مافوق صوت ترجمه می‌کنند در حالی که این از لحاظ فنی کاملاً اشتباه است. چرا که موشک‌های مافوق صوت سوپرسونیک، به موشک‌های گفته می‌شود که تا سه برابر سرعت صوت، سرعت دارند اما موشک‌های فراصوت، به موشک‌هایی گفته می‌شود که بیش از سه برابر سرعت صوت، سرعت دارند. موشک‌هایی که اخیراً روسیه تولید کرده است از 5-6 تا 20 برابر سرعت صوت دارند و در واقع این موشک‌ها فرا صوت هستند نه مافوق صوت.

1 - موافقتنامه موسوم به شراکت ترنس- پسیفیک (TPP) در سال 2015 میان 12 کشور که 40 درصد اقتصاد جهان را تشکیل می‌دهند امضا شده است.

اولین اقدام آمریکا به اعلام خروج آمریکا از پیمان نیروهای هسته‌ای میانبرد در 20 اکتبر 2018 برمی‌گردد. ترامپ اعلام کرد به دلیل نقض این پیمان از جانب روسیه و اصرار مسکو بر ادامه این نقض، آمریکا حاضر نیست از این به بعد تعهدات خود را ذیل این پیمان انجام بدهد.

■ INF چیست؟

پیمان INF، پیمانی است که در سال 1987 بین شوروی و آمریکا منعقد و در سال 1988 عملیاتی شد. در دوره جنگ سرد صحنه اصلی جنگ احتمالی بین شوروی و ناتو، اروپای مرکزی بود. لذا تمامی چینش جنگ‌افزارها و تسلیحات در این صحنه صورت گرفته بود. یکی از مهم‌ترین این تسلیحات که آمریکا و مخصوصاً شوروی در آن مقطع در اروپا مستقر کرده بودند؛ انواع موشک‌های بالستیک و کروز کوتاه برد^۱ و میانبرد^۲ بود.

در چهارچوب این پیمان شوروی و آمریکا در آن مقطع موافقت کردند که کلیه موشک‌های زمین پایه‌ی بالستیک^۳ و کروز^۴ در اروپا منهدم شوند و این به رغم مسئله فروپاشی شوروی تا سال 1991 گفته می‌شود که حدود 3000 موشک را طرفین نابود کردند. دو طرف این پیمان را بعد از اینکه روسیه به عنوان جانشین شوروی روی کار آمد، تمدید کردند. تا اینکه آمریکایی‌ها از سال 2013 شروع به افزایش اعتراضات در مورد اینکه روسیه این پیمان را با ساخت یک موشک کروز جدید به نام 9M 729⁵ که یک موشک کروز زمین پایه است، کردند. آمریکاییها ادعا می‌کنند که برد آن بیشتر از حد مقرر در پیمان INF است. آمریکایی‌ها ادعا می‌کنند که این موشک که نام غربی و ناتو آن SSC8، شبیه موشک کالیبراست که روسها از دریای مدیترانه و خزر اهدافی در سوریه را هدف قرار دادند. همان موشکی که آمریکایی‌ها ادعا کردند که روسها با ساخت و استقرار آن در شرق اروپا، در منطقه کالیننگراد و در مجاورت لهستان، نقض پیمان کردند. در مقابل روسها نیز ادعا می‌کنند این آمریکایی‌ها هستند که پیمان INF را از سه طریق نقض کردند.

1- بحث « سامانه سپرموشکی » اولین بار در سال 2007 از سوی جرج بوش مطرح شد. که قرار شد طبق این چارچوب رهگیری‌های موشکی در لهستان و سامانه راداری در جمهوری چک مستقر شود. لازم به ذکر است که هدف اعلامی، مقابله با تهدیدات موشکی ایران و اما هدف واقعی، مقابله و بازدارندگی در مقابل سامانه‌های موشکی استراتژیک روسیه بود.

2- بعد از کنار رفتن بوش، اوباما این طرح سپری موشکی را با عنوان « سامانه‌های ضد موشکی » به معنای دفاع ضد موشکی پیگیری کرد و قرار بود این طرح در چهار مرحله اجرا شود که یک مرحله آن حذف و در سه مرحله اجرا شد. شایع‌ترین موشک کروزی که ارتش آمریکا استفاده می‌کند موشک توماهاک^۶ است.

-
- 1 - موشک‌های کوتاه برد به موشک‌هایی گفته میشود که 500 تا 1000 کیلومتر برد دارند ، اعم از موشک‌های بالستیک و کروز زمین پایه نه هوا پایه و دریا پایه.
 - 2 - موشک‌های میانبرد به موشک‌هایی گفته میشود که از 1000 تا 5500 کیلومتر برد دارند.
 - 3 - موشک بالستیک به موشکی گفته می‌شود که بصورت عمودی پرتاب شده و یک مسیر نیم منحنی را طی می‌کند.
 - 4 - موشک کروز به موشک موتوردار(جت، توربوجت، توربوفن) بالدار است که پس از پرتاب به موازات سطح زمین حرکت میکند و تا رسیدن به هدف طبق سیستم ناوبری داخلی و ماهواره‌ای عمل می‌کند
 - 5 - روسها نحوه کدگذاری خاصی برای تسلیحات خود دارند.
 - 6 - توماهاک تبریزین سرخپوستی

■ مراحل اجرای سامانه های ضد موشکی

1- در ترکیه و مدیترانه

2- استوار سامانه های ضد موشکی زمین پایه در یک پایگاه هوایی رومانی

3- استقرار سامانه های ضد موشکی در لهستان که قرار بود 2018 مرحله اول آن به پایان برسد.¹

این سامانه ها بویژه مورد دوم و سوم از اجزاء مختلفی تشکیل شد که یکی از پرتابگرهایی است که قابلیت تشکیل دارد: بحث روسها این است که اولا استقرار سامانه ضد موشکی آمریکا در شرق اروپا نقض پیمان INF است. ثانیا استقرار بمبهای اتمی B61 آمریکا در 5 کشور عضو ناتو نه تنها پیمان INF است بلکه طرح آمریکا برای اینکه این بمبها را تبدیل به موشکهای هسته ای بالدار کند نقض پیمان INF است. ثالثا به گفته روسها آمریکا پهبادهایی را در اروپا مستقر کرده است که دقیقا مثل موشکهای کروز زمین پایه عمل می کند.

■ موارد نقض پیمان INF از منظر روسها

بحث روسها این است که اولا استقرار سامانه ضد موشکی آمریکا در شرق اروپا نقض پیمان INF است. ثانیا استقرار بمبهای اتمی B61 آمریکا در 5 کشور عضو ناتو نه تنها نقض پیمان INF است بلکه حتی طرح آمریکا برای اینکه این بمبها را تبدیل به موشکهای هسته ای بالدار کند هم نقض پیمان INF است. ثالثا به گفته روسها آمریکا پهبادهایی را در اروپا مستقر کرده است که دقیقاً مثل موشکهای کروز زمین پایه عمل می کند.

■ تحولات نقض پیمان INF

در 20 اکتبر 2018 ترامپ اعلام کرد که آمریکا به پیمان INF پایبند نیست و در دسامبر 2018 پمپئو، وزیر خارجه آمریکا یک مهلت اولیه 60 روزه به روسها مبنی بر پایبندی خود به پیمان INF را داد و بعد از آن در تاریخ 2 فوریه 2019، آمریکا اعلام کرد که اجرای پیمان INF را به مدت 6 ماه متوقف می کند.

■ واکنش روسها

1- بعد از فوریه 2019 آمریکا اجرای پیمان INF را به تعلیق درآورد، پوتین اعلام کرد که روسیه هم اقدام متقابل انجام خواهد داد. بدین معنا که مسکو نیز پیمان INF را به حالت تعلیق درآورد.

2- در تاریخ 30 می 2019 (9 خرداد 1398)، لایحه ای را بردومای روسیه تقدیم کرد مبنی بر اینکه دستور رئیس جمهور تبدیل به قانون شود.

3- مقرر شد در تاریخ 18 ژوئن 2019 (28 خرداد 1398) دومای روسیه آن را بررسی کرده و به قانون تبدیل کند.

بنابراین با اقدامات ترامپ پوتین هم اقدامات متقابل انجام داد و از این پس پیمان INF یک پیمان مرده است.

1 - این سامانه ها بویژه مورد دوم و سوم از اجزاء مختلفی تشکیل شد که یکی از پرتابگرهایی است که قابلیت شلیک دارد.

■ تبعات مرگ پیمان INF

مهم‌ترین پیامدهای آن مربوط به منطقه اروپا خواهد شد به دلیل:

- 1- از آن جهت که روسیه هیچگونه محدودیت تسلیحاتی به موجب این پیمان ندارد، بنابراین اقدام به استقرار مجدد سامانه‌های کروز و بالستیک کوتاه برد و میانبرد، در مرزهای غربی روسیه از جمله در منطقه کالیننگراد^۱ خواهد کرد. این منطقه یک منطقه محصور است. روسها در حال حاضر موشکهای اسکندر را در اینجا مستقر کردند. لذا اولین پیامد، مجدداً استقرار مجدد سامانه‌های تسلیحاتی ممنوعه در چارچوب پیمان INF در اروپا خواهد بود.
 - 2- آمریکا هم چون محدودیتی در این زمینه ندارد، بیشترین تمرکز خود را بر ساخت تسلیحات جدید هسته‌ای خواهد گذاشت. چون در چارچوب دکترین هسته‌ای جدید آمریکا NPR، آمریکا قصد دارد تسلیحات کم شدت بسازد. دولت ترامپ معتقد است تسلیحات هسته‌ای کنونی از آنچنان حجم و قدرتی برخوردارند که عملاً استفاده از آنها غیر محتمل است. لذا خواهان ملموس بودن تهدیدات هسته‌ای خود است و راهکار آن در مرور دکترین هسته‌ای آمریکا NPR، آمده است؛ "ساخت تسلیحات هسته‌ای کم شدت که آن را در اروپا مستقر کند". از این روست که بیشترین تهدید هم اکنون متوجه اروپائیان است. اتفاقاً کشورهای اروپایی مخصوصاً آلمان به شدت در مورد لغو و از میان رفتن پیمان INF ابراز نگرانی می کنند و مقامات ناتو هم مدام خواهان پایبندی روسیه به پیمان INF هستند.
 - 3- بنیس استولتنبرگ دبیر کل ناتو از روسیه می خواهد که اراده سیاسی نشان داده و این پیمان را حفظ کند. گفتنی که وی ادعا کرده است که روسیه خواهان این است که دیگر کشورهای هسته‌ای و موشکی مثل چین، هند و پاکستان به علاوه انگلیس و فرانسه باید به پیمان اصلاح شده INF پیوندند. از سویی خواسته آمریکا از خروج از INF دو چیز بوده است: اول آمریکایی‌ها به دنبال این هستند که از طریق عقد پیمان‌های جدید تا حد امکان همه تسلیحات موشکی و هسته‌ای روسیه را تحت محدودیت پیمانهای تسلیحاتی جدید در بیاورند. دوم مهم‌ترین دلیل واقعی خروج آمریکا از INF چین است. چرا که چین در ورطه کنونی تنها رقیب اقتصادی و تجاری آمریکا نیست. چینی‌ها دومین قدرت اقتصادی جهان و تا 2030 به اولین قدرت اقتصادی جهان خواهند رسید. طبیعتاً قدرتی که میخواهد در این جایگاه باشد و بماند حتماً نیازمند آن است که حداقل همسان با قدرت و توانمندی و مقدرات اقتصادی تجاری و تکنولوژیک از نیروی نظامی معتبر برخوردار باشد و این سیری است که چین ظرف خصوصاً 15 سال اخیر طی کرده است. چینی‌ها به سرعت نور در حال نوسازی نیروهای مسلح خود می باشند. حجم منابع مالی که به این کار اختصاص داده اند غیرقابل باور است.
- مصادق:** چینی‌ها تکنولوژی ناو هواپیمابر را نداشتند. با تلاشهای بسیار^۲ یک ناو هواپیمابر نیمه کاره از دوران شوروی را از اوکراین خریدند. 2 سال طول کشید تا از دریای سیاه آن را به بندر دالیانگ چین برسانند و از آن جهت که چینی‌ها قهرمان مهندسی معکوس هستند، توانستند آنرا بسازند. حتی پس از ساخت دو ناو هواپیمابر، در حال ساخت سومین نوع آن هستند.

1 - پروس شرقی

2 - چینی‌ها این ناو را به بهانه ساخت کازینوی دریایی از اوکراین خریدند.

مصادق: چینی ها در یکسال 50 ناوشکن ساختند. هم اکنون تعداد شناورهای رزمی نیروی دریایی چین از آمریکا بالاتر است. همزمان با این کار چینی بر ساخت موشکهای بالستیک و کروز تهاجمی و نه تدافعی با هدف تلاش برای قدرت افکنی¹ خود در عرصه بین الملل، تمرکز کرده اند.

■ تلاش برای بالا بردن توان قدرت افکنی

هم اکنون آمریکا بالاترین و بیشترین توان قدرت افکنی را دارد و ابزار آن نیز گروه های ناو هواپیمابر است، از این رو چینی ها در حال دنبال کردن الگوی مشابه هستند. چه بسا چینی ها تا سال 2030، 15 ناو هواپیمابر خواهند ساخت. چرا که هم توان تکنولوژیک آن را دارند و هم مالی. یکی از مهمترین دستوره های نظامی چین توسعه و استقرار انواع موشکهای کروز و بالستیک زمین پایه، هواپایه و دریا پایه با قابلیت تهاجمی و بسیار موثر می باشد.

این رویکرد نظامی چین در وهله اول تهدید را متوجه پایگاه ها و شناورهای آمریکایی در منطقه می کند. ژاپن کره جنوبی، جزیره گوام، و از همه مهمتر آمریکا در چارچوب استراتژی جدید از ژانویه 2012 تا هم اکنون تمرکز خود را بر منطقه "آسیا پاسفیک" گذاشته است. 60 درصد نیروهای دریایی آمریکا در این منطقه مستقر هستند. از یکطرف آمریکا به دلیل اینکه قرن 21 قرن آسیا پاسفیک است و می داند که جدال اصلی را با چین دارد، لذا اصل نیروی نظامی خود را آنجا مستقر کرده است. از سویی چینی ها هم واقفند که تهدید اصلی برای آنها آمریکا است و به همین دلیل سیستمهای تهاجمی از جمله موشکی را هم توسعه می دهند و هم مستقر می کنند. مهمترین تهدیدی که از دیدگاه آمریکایی ها متوجه منافع و نیروهای نظامی آمریکا است از جانبه چین می باشد و راه جلوگیری آن نیز آن است که چین را به انواع پیمانهای تسلیحاتی مخصوصا هسته ای و موشکی مقید کنند. پس بنابر این یکی از شروط آمریکا برای ادامه موجودیت پیمان INF این است که چین باید به این پیمان ملحق شود.

■ موضع چین

از منظر چینی ها خط قرمز آنها توان تسلیحاتی و نظامی است و به هیچ عنوان چینی ها حاضر نیستند تحت هیچ شرایطی به عضویت هیچگونه پیمان تسلیحاتی دربیایند. لذا نتیجه نهایی این می شود که امیدی به بقای پیمان INF وجود ندارد.

■ پیمان استارت²

پیمان دیگری که هم اکنون در معرض خطر است پیمان استارت (پیمان نیروهای هسته ای استراتژیک) است. سابقه استارت به دوران جنگ سرد برمی گردد. اما آن استارت مد نظر، پیمانی است که بین اوباما و مدودوف در پراگ در آوریا 2010 منعقد شد و در چارچوب آن تعداد تسلیحات استراتژیک هسته ای³ و مجموعه ای از کلاهک های هسته ای عملیاتی (نه مجموع کلاهک های هسته ای) بر روی 700 وسیله حمل آنها، مستقر شود.

1 - قدرت افکنی، توانایی اعمال نیروی نظامی در مناطق دور از کشور خودی.

NEW START - 2

3 - INF بحث هسته ای موشکی است اما ماهیت آن تاکتیکی است اما ماهیت استارت، استراتژیک و راهبردی است.

■ محدودیت پیمان استارت

مقرر شده است که در مجموع 1550 کلاهک و 700 وسیله پرتاب باشد. پیمان استارت در سال 2021 به پایان می رسد. به رغم تقاضای مکرر روسیه برای شروع مذاکرات و تجدید این پیمان، آمریکاییان واکنش منفی نشان داده‌اند. از دیدگاه روسها هدف آمریکا این است که با عدم مذاکره در مورد این پیمان، "پیمان استارت" به اتمام برسد و آمریکا چون مذاکره‌ای هم نکرده خودبخود این پیمان آزاد می شود. اگر آزاد شود آمریکا در چارچوب دکترین هسته‌ای جدید^۱ دنبال مدرن سازی تسلیحات هسته‌ای خود است نه تکثیر به دنبال ازدیاد تعداد کلاهک نیست، بلکه به دنبال "مدرن سازی" آنهاست. مجموع هزینه مدرن سازی در یک برهه ده تا پانزده ساله را هم بین 800 تا یک تریلیون و دویست میلیارد دلار تخمین زده‌اند.

– موضع آمریکا

پمپئو در آوریل 2019 بطور رسمی اعلام کرد تمدید پیمان استارت دو شرط دارد:

- 1- پیوستن چین به پیمان استارت، با توجه به اینکه چین نیز درصدد مدرن سازی تسلیحات خود است. لذا درصدد ساخت زیردریایی هسته‌ای جدید، ساخت بمب افکن استراتژیک جدید و ساخت موشکهای هسته‌ای قاره پیمای جدید است و این تهدید بزرگی برای آمریکا محسوب می شود. چینی ها در این زمینه واکنش کاملاً منفی دارند.
- 2- روسیه باید توسعه و استقرار انواع تسلیحات فراصوت را متوقف کند. هم اکنون سه سیستم فراصوت بسیار مهم از سوی روسیه، توسعه و عملیاتی شده است.

– موشک فراصوت «کینزال»^۲

- سامانه‌ای به نام «پوزایدون» که یک مینی زیردریایی است که مجهز به کلاهک هسته‌ای می باشد با سرعت فوق‌العاده زیاد، روسها آن را 200 کیلومتر بر ساعت در زیر آب گفته‌اند. این سامانه قادر است یک بندر را از مسافت بسیار دور کاملاً ویران کند.
- سامانه «آوانگارد» که به ادعای روسها 20 برابر سرعت صوت، سرعت دارد. این سامانه یک موشک کروز با برد چند هزار کیلومتری است.

آمریکایی‌ها به این سه سامانه به شدت حساس هستند. شواهد حکایت از آن دارد که روسها نسبت به آمریکا، اروپا، چین در تسلیحات فراصوت جلوتر هستند چرا که آن را عملیاتی کردند و دیگر کشورها در حال آزمایش کردن هستند. در مجموع روسها شروط دوم آمریکا را هم رد کرده‌اند. بنابراین با این روند، امید چندانی به بقای پیمان استارت هم نیست. ترامپ در آخرین اقدامی که کرد از پیمانی به نام پیمان ATT (پیمان منع تجارت تسلیحات) هم خارج شد و چون آن به تسلیحات متعارف و به همه کشورها مربوط می شود، در این مجال به آن پرداخته نمی شود.

■ جمع بندی

ترامپ در راستای بهسازی، توانمندسازی و ارتقاء و سیطره و برتری هسته‌ای آمریکا بر روسیه عمل می کند. در واقع در جنگ سرد و پسا جنگ سرد، ثبات جهانی و امنیت در عرصه بین‌الملل مبتنی بر برابری و همطراری هسته‌ای بود. بدین معنا که بین

1 - دکترین ترامپ

2 - KINZAL به معنی خنجر دو دم و دسته کوتاه

دو قدرت هسته ای جهان که قابلیت انهدام چندباره کل کره زمین را دارند، توازن فوق العاده ظریف و دقیق برقرار بود که همین موضوع در واقع ضامن عدم وقوع هرگونه درگیری هسته ای محسوب می شود. لیکن آمریکا در دوره ترامپ به دنبال این است که به نحو ماهوی این تعادل را به هم بزند. به عبارتی به هر نحو ممکن از جمله اولاً روسیه را مقید به انواع جدید پیمان های تسلیحاتی که آنرا محدود می کند، کند. ثانیاً انواع جدیدی از تسلیحات هسته ای را گسترش دهد که غلبه کیفی بر توانمندی هسته ای روسیه داشته باشد. در مجموع تلاش اصلی ترامپ در وهله اول خروج از پیمان های کنترل تسلیحات و در وهله بعد برهم زدن قاعده توازن هسته ای از طریق نوسازی و بهسازی نیروهای هسته ای آمریکا و در مقابل تلاش برای کاستن از توانمندی هسته ای رقبای آمریکا یعنی روسیه و چین است.

